

REDACTIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an . . . . . 20 cor.
 pe 1/2 an . . . . . 10 .
 pe 1/4 an . . . . . 5 .
 pe 1 lună . . . . . 2 .
 Nr-ii de Duminecă pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătate
 pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Deak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
 dată 13 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b.
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Serviciul nefrancoat nu se primește

TRIBUNA POPORULUI

SFÎRȘITUL UNEI CAMPANII ODOASE.

În campania ce s'a pornit asupra noastră cu privilegiul alegerii de episcop, episodul cel mai trist a fost valul de calomnie ce s'a aruncat asupra institutului teologic-pedagogic din Arad. Un uitat de sine, profesor îndepărtat dela Seminar, asociat cu un alt profesor, pe care n'a sosit vremea să-l demascăm încă, dar care-și va lua răsplata pentru perversitatea sa, ca să lovească în Vasilie Mangra și să stabilească poziția lui Roman Ciorogar, directorul Seminarului, nu s'a rușinat să scrie prin jurnalele streine că școala aceasta este un cuib de agitatori, că nu se crește într'însa viitori preoți cu frică de Dumnezeu, ci niște destrăbălăși cari nu au teamă de legi și morală; că limba maghiară este batjocorită în Seminar, unde se vorbește numai românește, că profesorii sunt auziți din țări străine și propun fără a avea calificarea și știința cerută.

Cu un cuvânt, că e o stare intolerabilă și ministerul trebuie să intervină pentru a face regula și a pedepsi pe cei-ce-și bat joc de suveranitatea statului și nesocotesc ideea de stat național maghiar.

Se înțelege, că atâta i-a trebuit presei șoviniste, pururea setoasă de a găsi „tradare“, și s'a și aruncat asupra Seminarului, a directorului și mai presus de toate asupra lui Vasilie Mangra, ca el este capul tuturor reușărilor...

Cititorii noștri își aduc desigur, bine aminte de ignobilă campanie. Se descărcău trasnete și fulgere asupra Seminarului. Dar ce le păsa d-lor Beles János și Hamsea Ágoston? .. Sufletul lor era vesel, ca și așa credeau, furtuna are să culce la pământ și pe Mangra și pe Ciorogariu, și pe noi toți cari vrem episcop pe Mangra.

Ce bucurie n'a fost în Arad, în cercurile hamsiste, cât de radios a

sosit dela Budapesta Beles János cu vestea că ministrul de culte va trimite comisar la examene. El gata acum cu Mangra și Ciorogariu, Wlassics le rupe capul.

S'a venit comisarul guvernial. Lucru ce nu s'a mai întâmplat. Inspectorul școlar Varjassy, cunoscut că nu știe glumă nici el, ci e de o energie rară, n'a fost destul la examene, ci s'a trimis Dr. Jancsó Benedek cel strănic, nu numai om de școală, dar care știe să-ți cetască în maruntaie și să descopere câte ceva grav unde ait muritor nu vede nimic.

Și zile d'arindul a stat la examene. Intrase grija și frica în elevi. Dar s'au ținut toți bine, pentru-că învețasera tinerii și în disciplină rară au fost ereseuți.

Cât de sever a fost Dr. Jancsó, în fața elevilor s'a arătat însă mai presus de toate pedagogul cu tact și drept. Tot așa și profesorii numai observațiuni întemeiate pe știință li-a făcut. Li-a adresat însă mai presus de toate laude și mulțumiri, pentru că relativ cu mijloace și timp restrâns, prin muncă conștiințioasă au reușit să presteze un succes ce ar face cinste ori cărei școli.

Nu pute să nu dea apoi tributul său de recunoștință directorului școlii. S'a arătat mulțumit de educația ce a observat la elevi, de spiritul ridicat ce este între ei.

Cu un cuvânt: se credea că o să vină la o școală care stă cu susul în jos, și când colo ce a găsit? Muncă cinstită.

Și ori-cât patimile politice ar pute să joace rol în viața publică, ori-cât denunțările ar pute să preocupe, Dr. Jancsó, s'a arătat omul școlii, care a dat Cesarului ce este a Cesarului. Ministrului de culte a făcut raport nu se poate mai favorabil

despre o școală română săracă și chiar el a recomandat ca ministrul să acorde înlesniri cu ajutorul cărora unele lucruri mici să se îndrepte, așa ca în toate privințele Seminarul să fie neesenționabil. S'a aiba bibliotecă bogată, mușee moderne.

Se înțelege, că despre acest lucru zadarnic am aștepta să la știre organice hamsiste de ambele rituri... Interesul lor este ca obștia maghiară să fie lăsată sub impresia denunțărilor mizerabile, ca astfel să-și facă temeiul la acuze împotriva guvernului dacă ar îndrăzni să întărească pe Mangra, alesul partidei fără pricepere la cele școlare și dușmănos față de ori-ce este — unguresc!

Le este însă zadarnică ori-ce uneltire, Arma li s'a frânt din mână. Și întocmai după-cum scrisorile ce am publicat li arată pe Beles János om cu două fețe, intrigant mărunt, care însă iute ajunge demascat, tot așa și campania de calomnie împotriva Seminarului mai ales în fața guvernului i-a compromis. Ce va zice adică ministrul și ce să creadă despre niște preținși Români, cari pentru interes ori ură personală, nu se sfiesc a periclită existența unui așezământ cultural românesc?!

O să-ți mai ia cine-va în seamă pe astfel de mincinoși? O să se razime vre-un om cinstit pe informațiunea unor simpli denunțanți?

Consiliu de ministri. Se telegrafiasă din Budapesta: Ministrul președinte Széll azi (13 l. c. n.) dimineața sosește în Budapesta și va prezida primul consiliu de ministri ce se ține după vacanțele de vară. Fiind agende foarte multe de rezolvat, consiliul nu se va ține deastădată ca de obicei la 5 ore d. a. ci va începe la 10 ore a. m. și probabil va dura până seara.

Adunarea gener. dela Bistrița a Societății pentru crearea unui fond de teatru român.

— Raport special. —

III.

După terminarea agendelor oficiale ale adunării urmează cetirea celor două disertațiuni anunțate de mai 'nainte președintelui. Cea dintâi a fost: „Cum jucăm noi teatru?“ de Dr. Valeriu Branisce. Autorul a fost împedecat să vină la Bistrița și astfel disertațiunea d'nsului a cetit-o dl. Nicolae Petra-Petrescu. Autorul ne descrie chipul cum se fac reprezentațiunile teatrale la noi, arată defectele acestor reprezentațiuni și insistă asupra mijloacelor, prin cari acestea defecte se vor putea delătura. Studiul e de altfel foarte interesant și, noi așa credem, va avea efect binefăcător.

A doua disertațiune a fost a dlui Dr. Iosif Blaga, secretarul societății teatrale. D-șsa ne-a cetit: „Ceva despre psihologia plăcerii estetice“. Publicul a ascultat cu încordată atențiune expunerile clare și foarte interesante ale harnicului secretar, căci de astă-dată autorul în explicările sale s'a folosit de impresiunile artistice ce însuși le-a câștigat prin călătoriile sale făcute în Italia și astfel expunerile D-sale aveau coloritul intuițiunii nemijlocite.

De altfel amândouă acestea disertațiuni le vom citi în curând în „Familia“, organul oficial al societății teatrale.

Terminându-se cetirea disertațiunilor, președintele închide adunarea printr'o caldă vorbire, constatând frumoasele rezultate ale acestei adunări și mulțumind în numele său și în numele culturii românești tuturor acelor factori, cari au contribuit la reușita frumoasă a acelor zile.

După terminarea ședinței a doua, întreg comitetul a făcut vizite pe la fruntașii români din Bistrița, apoi s'au împărțit pe la mesele lor ospitale.

Luni seara a fost petrecere cu dans, în sala cea mare dela „Gewerbeverein“,

ZINA.

NOVELĂ

DE

IOSIF POPESCU.

(Urmare)

— »Amice«, strigă Zina în paroxismul spaimii, apucând brațul lui Iorgu și strângându-l cu putere. »Scapă-mă, amice, de acest străin laș, care profită de singurătatea unei femei, pentru a deveni nerușinat.«

Ochii lui Iorgu luară o expresiune de mânie teribilă; dar Emil nu era laș.

— »Amice!« zise el cu un suris ironic și cu un accent, ce nu se poate descrie. »Cum ved, Domnul cunoaște prea bine pe D-șoara, cu toate protestările sale contrare. Acest titlu sună cam dulce în gura unei femei cu principii atât de solide.«

— »Destul, Domnule«, zise Iorgu cu un ton apăsător, pe D-ta nu te privește întru nimic gradul și natura cunoștinței noastre. Dacă Domnișoara ar fi o străină, n'ași sta nici un moment la îndoeală, pentru a o apăra de un atac brutal.

— »Cuvântul e cam aspru în gura unui așa zis amic!« făcu în mod ironic tinerul Francez.

— »Nu este atât de aspru, cam l'ai merita. În astfel de momente înțelegi, care e datoria unui om de onoare. Insulta D-tale față cu sora

amicului meu de școală este de aceea, care se spală cu sânge.«

— »Sunt gata, Domnule«, zise Emil rezoluț, »cu atât mai mult, că noi amândoi mai avem o socoteală de răfuit.«

În timpul acestui dialog Zina, care căzuse într'un fotel, își acoperise fața cu amândouă mâinile, și plângea. I-se părea că tot ce se întâmplase fusese un vis urât. Insulta făcută simțului său de mândrie virginală pătrunsese adânc în inimă-i. Pentru prima-ora în viață simți, cât e de slabă o femeie fără protecțiunea unui bărbat, și se văzu îndatorată pentru viața unui tiner, pe care-l respinsese cu sumeție. De astă-dată îi fu rușine de purtarea ei față cu Iorgu și ar fi dat mult, ca să retragă asprele cuvinte de pe gheață.

— »Înțelegi, Domnule«, zise Iorgu încet apropiindu-se de Emil, »că în urma celor întâmplăte nu poți rămânea un singur moment în această casă. Simțul D-tale de gentilom, care sunt convins că-l ai, cere să o părăsești îndată. Te rog a aștepta secundanții mei.«

— »Ai dreptate, Domnule«, zise Emil rușinat, că i-s'au dat lecții de bună-cuviință. »Îți mulțumesc, Ghermănescule, și aștept explicările D-tale.«

— »Măne înainte de duel le vei avea.«

Emil plecă spre ușă, dar înainte de a ieși se întoarse către Zina, care ședea în fotelul ei, zise cu o voce tremurândă de emoțiune:

— »Iertare, Domnișoară. Pasiunea m'a orbit. Ori-ce s'ar întâmpla, crede că numai o iubire mai puternică, decât voința mea, m'a făcut să comit un pas atât de greșit.« Și fără să aștepte un răspuns, el eși repede, pe când o lacrimă curgea lin pe palidul-i obraz.

— »Acum, dragă soră«, zise Iorgu cu un suris părintesc, după ce ieșise Emil, »liniștește-te«. Tot pericolul a trecut. Te las, mă duc să caut pe Scarlat și să-l îndatoroz a rămânea tot lângă D-ta. Adio!« adăugă el după o pauză cu voce tremurândă. Apoi se îndreptă spre ușă.

Zina simți, ca o împunsătură de stilet, în pieptul ei.

— »Unde te duci?« zise ea cu vioiciune, depărtând mâna de pe față și arătând niște ochi plini de lacrimi, dar mai frumoși, decât totdeauna. Iorgu se simți ca mânat de o putere supranaturală să se arunce la picioarele ei, să-i spună că tot o iubește, o iubește mai mult decât ori-când și că o va iubi în veci. Dar mândria îl opri. El rămase în loc calm și rece, ca o statuă de marmoră.

— »Mă duc să caut pe Scarlat și să-l trimit lângă Domnia-Ta.«

— »Și-apoi... te vei bate cu acel Francez și vei fi expus pericolului.«

— »Oh, o nimicură! Sunt dedat din copilărie cu maniara armelor. De altcum viața și-așa n'are de mult nici un preț pentru mine.«

Zina simți la aceste cuvinte un fior străbătându-i inima. Ea înțelese alusiunea.

care în scopul acesta fusese frumos decorată. Musica o făcea tot escelentul Christof. Publicul nu era mare, dar' ales și frumos. Am notat pe *doamnele*: Dr. Login (Bistrița), Iuga (Negrișel), Luchi (Năsăud), Marcuș (Bodna), Avram, Maier, Petri (Năsăud), Herman (Deș), Dr. v. d. Papp (Bistrița), Dr. German (Bistrița), Filipan (Năsăud), Gal (Săcuieu), Pletos (Năsăud), Scridon, Pascu, Outean (Bistrița), Titon (Bistrița), Nașcu (Galați), Wachsmann, Ciat (B.-Prund), Hângănuț (B.-Prund), Crăciun, Murășanu, Rus, Inda, Mateiu (Bistrița), Viteaz (Teaca), Moșil (Năsăud), Monăstireanu (Bistrița), Dr. Parasca (Hațeg), Scurtal, Dr. Pop (Bistrița), Ana Pop (Gherla), Man, Beșoan (Bistrița), Domșa (Pinticul-Teciu), Negruț, Chita (Bistrița), apoi *domnișoarele*: Estela Luchi, Blanca Marcuș, Cornelia Petri, Aurelia Herman, Viorica Pop, Susana Buchiș, Tili și Ghighi Filipan, Virginia Gal, Mări-oara și Aurelia Titon, Leontina Beșu, Mariș Ghiga, Emilia și Maria Outean, Natalia Grapini, Hilda Wachsmann, Cornelia și Geni Hângănuț, Ana Rus și Sofia Rus.

De-oi fi omis pe vre-una să-mi fie cu iertare, dar' de vină e adjutantul, pe care l'am pus să le scrie. Care dintre cele a fost regina balului? Să o spună inimioara fie-căreia. Care mi-a fost mie, — ea știe.

Dansul a ținut până-n zori, a fost vesel și plin de vioicune, costumele simple, dar' aranjate cu mult gust, nici un costum național.

Astfel adunarea generală dela Bistrița a societății pentru crearea unui fond de teatru național român s'a terminat frumos și bine.

Ma! avem însă câte-va vorbe.

Gratitudinea este floarea cea mai frumoasă a sufletului și astfel avem plăcuta datorință să aducem tributul nostru de recunoștință acelor vrednici bărbați, cari au condus și cu iubirea lor de neam au încălzit manifestațiunile culturale dela Bistrița.

Intre aceștia primul loc îl ocupă de toți iubitul *Gerasim Domide*, protopopul unit al Bistriței. Zălul acestui bărbat nu cunoaște marginea și în zilele petrecute la Bistrița și Năsăud am primit convingerea, că fără *Gerasim Domide* acea frumoasă țeară românească ar fi moartă, pradă certelor uricioase.

Sufletul nobil al lui *Gerasim Domide* însă îl cuprinde pe toți în marea nesecată a iubirii sale de frați și căldura inimii sale topește ghiata nepăsării în giurul său. Agil, neobosit, a toate vătător, prevenitor, în veci bine dispus *Gerasim Domide* are misiunea să regenereze în simțul românesc țeara frumoasă Bistrița-Năsăud și să por-

nească la fapte mari pe nepoții vitejilor grănițeri de odinioară. Îi dorim succes bravului căpitan și îi trimitem vorbă, că buciul nostru îi stă întotdeauna la dispozițiune.

Un factor puternic în viața Românilor dela Bistrița-Năsăud este dl avocat *Dr. Dimitrie Ciuta*, omul care ține cu mâna rece cumpăna între sentimentele inimii și imperativele resonamentului logic. Român verde dela roată, cu tot decepționismul și scepticismul, care este timbrul specific al acestor prea interesante individualități, *Dr. Dimitrie Ciuta* în momentele calde ale sentimentului de izbădă națională, nu-și poate cu toate acestea ascunde bucuria și printre manifestațiunile acestei bucurii ochiul psihologului consumat străvede fondul de aur al sufletului acestui bărbat, cum razele vesele printre desigur frunzelor de nuc te fac să simți soarele de vară pe ceriu.

Al treilea membru din triumviratul bistrițean este *Dr. Gavril Tripou*, fost și dînsul, ca și protopopul *Gerasim Domide*, membru al comitetului național în zilele memorandiste. Ne face impresiunea suferinței trupești. Noblețea și căldura românească a sufletului său le este binecunoscută tuturor Românilor.

Voind să facă mult și crezând că numai puțin va putea face, *Dr. Gavril Tripou* la început era de părere, că de astă dată Bistrița-nu vor putea primi cu demnitate Societatea teatrală în mijlocul lor. Dar' cel mai mult fiind de altă părere *Dr. Tripou* n'a urmat cu opoziția înainte, ci din contră s'a dat de ajutor fraților cu toată însuflețirea inimii sale așa, că tocmai dînsul a devenit unul dintre cei mai însemnați factori, cari au contribuit la frumoasa reușită a zilelor culturale dela Bistrița. Orator distins, care îmbracă frumoasele idei, de care este plină mintea aceasta afară din cale ageră, în cuvinte alese românești și totdeauna potrivite, *Dr. Gavril Tripou* ne promite a ne da ocașii dese pentru a-i aminti numele între muncitorii mari ai poporului nostru.

În jurul acestor trei bărbați s'a grupat tot ce are Bistrița mai bun, pentru-ca să primească cu demnitate în mijlocul lor pe purtătorii steagului *Thaliei-Române*. Au fost totuși câți-va, cari au fugit dinaintea noastră, nu spre rușinea Bistrițenilor, ci spre rușinea lor. Ne mângâiem, și Bistrițenii să se mângâie cu gândul, că nu este pădure fără uscături și cu noi dinpreună să-și ierte, căci de bună seamă nefericiții nu au știut, ce fac.

Mai dureros a fost însă faptul, că *Românii din Cluj și cei din Dej* habar n'au avut de ceea-ce să petrecea în Bistrița și nici mul n'a ostenit până acolo, să se mai odihnească de iritațiunile delicioase ale spurcatorilor certuri personale, ce poartă între dinșii. Tineri proprietari din nemijlocita apropiere a Bistriței, cari de altfel au pretenția să fie socotți între stegarii nației, au stat pe acasă la umbra prunștelor oii ciopleau cu barda viitoare e țepușe, în care să tragă pe bietul *Vasile Podoabă* din Cluj, să înțelege, în numele principiilor eterne ale iubirii de neam. Fiind-că au însă o zdreanță de moșie și joacă pe boerii, Români toate le iartă.

Știm că se vor supăra d-nii pe mine, dar' chiar, și cu rizicul acestei supărări am fost necesitat să spun adevărul.

Astfel cu Bistrița am terminat și *Marti la orele 12^{1/2}* puteam pleca frumușel către casă. Și deja se comandaseră trăsurile pentru gară, când deodată ca din senin să ivește între noi parola „*să mergem la Năsăud*”. Dîctun factum. Să trimit imediat telegrame, ear' amicii nostri din Bistrița aranjează numai decăt excursiunea. La 2 ore după amiază 6 trăieri părăsesc Bistrița și iau calea spre Năsăud. În trăsuri erau președintele *Iosif Vucan*, *Dr. Iosif Blaga*, *Vasile Goldiș*, *Gerasim Domide*, prim-notarul comitatens *Scridon*, *Dr. Ciuta*, *Dr. Tripou*, *Ioan Paul dela „Gazeta”*, iubitul nostru „*țigan național*” *Alexandru Basu*, sept-gegarul *Toma Hontilă*, care venind din considerabilă de artare trei zile și trei nopți a stat cu noi împreună privind, toastând, bucurându-se și plângând de dușia, ce-l cuprinsese sufletul la vederea nisunțelor spre cultură ale poporului, pe care atât de mult îl iubesc. Sunt amărit până în suflet, căci nu am timp să vă arat într'un tablou special această figură afară din cale interesantă a moșului *Toma Hontilă*, care a tras la carul, pe care a intrat în Blaj în anul 1848 *Simion Bărauț*, când mergea să participe la adunarea de pe „*Câmpul Libertății*”. Cred însă, că lucrul acesta îi va face amabilul meu coleg dela „*Gazeta Transilvaniei*”, dl *Ioan Paul*.

La cumpăna apelor dintre Bistrița și Năsăud, pe vîrfurile delușor, ne-am oprit și desvîlind trăsutele cu merindea, ne înveselirăm ochii privind ținutul acesta plin de frumuseți ale naturii. La orele 5 împănăți toți cu floarea soarelui sosirăm în Năsăud, un sat curat românesc, ce să înțindem într'o vale înconjurată de munți pe malul drept al Someșului. Înaintea pompo-

sului gimnasiu gr.-cath. român ne aștepta corpul profesoral în frunte cu directorul *Ioan Gheșe*, care ne-a condus să privim internul gimnasiului. Eu am rămas surprins. Înainte de toate trebuie să mărturisesc, că gimnasiul gr.-cath. român din Năsăud e cel mai mare și cel mai pompos palat dintre toate, de câte dispun Români din țările coroanei stului Ștefan. Interiorul său asemenea e foarte bine aranjat. Muzele științelor naturale, cel de chimie, de fizică, toate sunt imbinat cu laboratorii și sale de învățământ și sunt ajustate foarte frumos cu toate lucrurile trebuincioase, biblioteca profesorală e aranjată după recerșitele cele mai severe, sala de gimnastică e fără păreche. În privința materială deci Năsăudul a întrecut pe Brașovenii nostri și e teamă că îi vor întrece și în cele intelectuale, dacă la conducerea gimnasiului din Brașov se va perpetua spiritul îngust, încuibat acolo de câți-va ani încoace. Grădina gimnasiului se întinde până la malul Someșului și întreg gimnasiul e înconjurat de un parc frumos. Plin de bucurie am eșit din palatul muselor și ne-am respirat pela gazdele noastre, ca apoi seara să ne întâlnim la cina comună, ce s'a aranjat într'un restaurant din apropierea vechiului gimnasiu.

La cina comună au luat parte aproape toată inteligența din Năsăud, cu deosebire profesorii, cari totdeauna sunt gata a aduce jertfă pentru cultura românească. S'a incins o veselie, o voie bună ca din poveste. Vinul era foarte bun, sufletele pline de bucurie și dragoste frățască, astfel închinările nu mai aveau sîrșit, unele serioase altele, cu deosebire mai pe urmă, vesele și pline de haz. Cu deosebire ne-au distras dicțiile pline de spirit ale colegului *Paul dela „Gazeta”*, apoi arcușul amicului „*Sandru*”. După ce l'am luminat pe fratele *Gheșe* și pe pretorul *Vêrtic* despre înțelesul adevărat al pasivității și activității politice, luminați astfel cu toți am încheiat seara de cunoștință. În aceeași zi, adecă *Mercur*, la orele 10 ne-am pus din nou la mașă, ca să ne luăm rămas bun dela iubitul Năsăudenii, căci într'adevăr ne-au primit cu ospitalitate plină de căldură. Directorul *Ioan Gheșe* în numele Năsăudenilor mulțumește încă o dată membrilor din comitetul societății teatrale, că au cercetat și acest coib cam ascuns al muncii culturale românești, ear' dl *Iosif Vulcan* cu lacrimi în ochi își ia rămas bun dela iubitul fraț, cari prin frumoase fructe ale zălu ul lor național i-au indulcit zilele albelor bătrânețe, oferindu-i aspectul mărețului palat, zidit pentru cultura poporului românesc.

Era să vorbească, să-l roage a nu se bate, să-și cruțe viața, căci e tiner și viitorul îi mai poate aduce, fericire, dar pașii grăbiți ai unor cai răsunară, și, în momentul cel mai apropiat, Ana, Scarlat și unchiul Zinei intrară în casă.

Zina iute șterse urmele de lacrimi și făcu o față surizătoare, ear' Iorgu își luă adio sub cuvânt că este așteptat de niște amici și intrase numai în treacă pentru a se informa despre sănătatea micii colonii române.

V.

După cele istorisite în capitolul precedent Iorgu și Emil nu mai puteau locui împreună. De aceea, când se întoarse *Ghermănescu* acasă, băiatul îi spuse, că amicul său, în urma învoiei ce avuseră împreună, luase în același hotel o odaie separată.

Iorgu, care se aștepta la așa ceva, nu fu surprins de loc. Abia ajuns în odaia sa, încuia ușa și aruncându-se într'un fotel începî a se gândi, cum să sfîrșească ceea-ce începuse. Cel dintăiu lucru era să-și caute doi secundanți. Eată o greutate colosală într'o țeară, unde duelurile sunt oprite. Afară de aceea Iorgu nu cunoștia pe nimeni, afară de *Scarlat* și de unchiul *Zinei*. Gândul său se opri asupra acestor două persoane. Dar îi era oare iertat să le descopere motivul acestui duel? Nu s'ar fi simțit *Scarlat* vătător, că un străin, fie acela chiar un amic, a luat asupra-și să prăpădească pe insultătorul sorei

sale? Aceasta era de prevăzut. Dar nu se putea oare să le ceară acel serviciu rugându-i să renunțe de a cunoaște cauza duelului? Aceasta era cam mult, dar nu se îndoia, că cei doi compatrioți se vor învoi la rugarea sa expresă. Înainte de toate însă Emil trebuia prevenit de aceasta și rugat să fie discret. Iorgu se hotărî dar' a visita pe fostul său amic.

Acesta se afla în aceeași încurcală. Trăise atât de izolat de tot ce nu era Zina, încât acum la vreme de nevoie, nu găsia la cine să se adreseze pentru a-i fi secundant. Singurul mijloc ce-i rămase, fu de a cere lista străinilor și a căuta acolo numele vre-unui Francez, care i-ar putea face serviciul dorit. Intră-aceea întră *Ghermănescu*.

Venirea lui Iorgu la dînsul nu-l surprinse. Niște adversari, cum erau ei, puteau discuta cu sânge rece condițiunile în care să-și ia viața unul altuia.

— „Te vîd”, zise Iorgu intrînd, și pe d-ta în aceeași încurcală, în care mă aflu eu: lipsa de secundanți. Afară de cei doi compatrioți din familia d-șoarei Zina nu găsesc pe nimeni, care ar putea să-mi facă acest însemnat serviciu. Însă la astfel de secundanți, după-cum vei fi înțelegînd și d-ta, nu le pot destăinuî motivul duelului nostru. Veniam deci să te rog, înainte de a întreprinde acel pas, ca să păstrezi cea mai mare discrețiune în privința celor-ce s'au petrecut astăzi.”

— „Înțeleg motivele, cari te fac să lucrezi

astfel”, zise Emil, și eu, chiar fără îndemnul d-tale, nu mă simțiam dispus a divulga o întemplantare, în care, trebuie să o recunosc, am jucat un rol destul de urit.” — Apoi după o pauză: „Sper însă, că-mi vei face dreptatea de a crede, că intențiunea mea era din cele mai onorabile și că nici în momentul de față nu aș sta la îndoială să iau în căsătorie pe d-șoara ofensată.”

Iorgu avu o mișcare de nerăbdare.

— „Nu sunt chemat”, zise el, „a judeca în privința aceasta. Întemplantarea m'a făcut apărătorul compatrioției mele, și tot ce doresc este să aduc la îndeplinire ceea-ce pretinde onoarea ofensată a unei femei.”

Emil deveni foarte palid și-și mușcă buza.

— „Credeam”, zise el, „că cel puțin în hațitul prieteniei noastre de până acum voi merita oare-care cruțare. Și cu atât mai mult, că în această afacere nu e purtarea mea cea mai condamnabilă. Îți vei aduce încă aminte de esplanările ce-mi datorezi în privința relațiunilor d-tale cu domnișoara Zina. Nu de mult primisem din partea d-tale asigurarea, că nu o cunoști și promisiunea, că nu vei încerca să-și faci cunoștința; Nu înțeleg, cum s'a făcut, de te ivești în acțiune ca un vechiu cunoscut.”

Iorgu roși, în ochii lui nu exista rușine mai mare decăt minciuna, dar de astă-dată ea fusese motivată.

(Va urma).

În sfârșit, la 11 ore ne așezăm în 2 trăsură, câți mai rămasem. Dl Iosif Vulcan, Dr. Iosif Blaga și dl Milea, notar în Tilișca, pleacă înainte, iar moșul Toma Honțilă, Ioan Paul și scriitorul acestor rânduri le urmarăm în trăsura a doua. Pornim pe lungă Someș în jos, printr-o vale de o frumusețe rară. Valea asta ar merita pagini întregi, dar nu am nici loc, nici timp. E păcat de moarte însă, că tot ținutul acesta e inficiat de iudovime. Toate satele pline, drumurile pline, cărci-mele în mâinile lor, negoțul în mâinile lor, care nu s'ar putea înfișa acolo reuniunii economice, industriale, comerciale, care să împedice această invasiune înspăimântătoare a iudovimii?

Am ajuns în sfârșit la Baclean, am urcat trenul și am plecat acasă.

Estă raportul meu despre adunarea generală dela Bistrița a Societății pentru crearea unui fond de teatru român.

Manevrele mari din Sasvár.

Eri s'au început în Sasvár comitatul Nyitra manevrele mari de toamnă la care asistă M. S. R. Regele nostru și moștenitorul de coroană al Germaniei, invitat ca oaspe. Doi principii vor sta în luptă față în față, ca comandanți de trupe: principele nostru moștenitor Francisc Ferdinand și principele Frideric. Majestatea Sa Vineri după amiază a sosit în Sasvár în cartierul general; puțin în urma lui a sosit și moștenitorul german principele Frideric Wilhelm pe care l-au primit asemenea ca pe Majestatea Sa, cu multă pompă. Comuna Sasvár din acest în ident a îmbrăcat haină de sărbătoare. Populația întreagă ținut în număr de multe mii au alergat aici ca să salute pe Soveran.

Într-o plozie torențială la 2 o re 8 m a sosit trenul regal, care pleacă la 11 oare 50 m. din Viena. Majestatea Sa care purta uniforma de colonel de husari a grăbit în pavilionul din gară unde întâiu a agrăit pe arhitectul Iosif și Rainer, și mai târziu pe șeful statului major Beck.

După ce l-a salutată apoi șeful spanul Kramolin și Majestatea Sa a răspuns „bucuros am venit în comitatul Nyitra deși numai pe puțin timp”, s'a întors cu noi puțin înșel dintre membrii deputațiunii.

Într'asta mulțimea de popor care staționa afară în plozie torențială, ivindu-se trăsura Majestății sale l-au aclamat foarte înșel. Între sanțele clopotelor, bubuit de tunuri și nesfârșite urale, a intrat cortegiul regal în comună.

Desi plozia cădea într'una, trăsura Majestății sale în care se afla și șeful statului major baron Beck era deschisă. Majestatea Sa privea ca o vedită plăcere bogata decorațiune a stradelor. Cu deosebire frumoase sunt cele două mari arcuri de triumf și standarul în fața castelului un șar de fete îmbrăcate în alb i au presărat calea cu flori. În foier fetei contelui Apponyi a intrat Majestății sale un buchet de flori. Majestatea Sa a primit foarte afectuos.

Trei ceasuri în urmă Majestatea Sa cu întreaga suită s'a rețors iarși la gară într'înșinarea moștenitorului de coroană al Germaniei. Plozia ținea într'una și dela castel până în gară din nou a resunat aclamațiunile imensului popor ce s'a adunat. Majestatea Sa purta uniforma de colonel de dragoneri prusiaci. La cartierul general într'astea s'a arborat și steagul imperiului German.

3 oare 45 minute au fost când a intrat trenul moștenitorului în gară. Cel dintăiu care a sosit din tren a fost moștenitorul principele Frideric Wilhelm, un tânăr de o înfățișare foarte simpatică, de o ținută dreaptă de militar, având pe el uniforma de colonel a regimentului 13 husari, iar pe pept decorațiunea ordului Sfântului Ștefan. Apropoindu-se de regele nostru un moment s'a oprit, a salutată militărește, apoi iute i-a luat mâna Regelui și i-a sărutat o. după aceea s'au sărutat de donă ori în față.

Majestatea Sa a prezentat apoi pe arhitectul cu care moștenitorul a strâns mâna calduros.

După recepțiunile ce au avut loc în pavilionul din gară s'a mânat apoi la castel. Timpul s'a înșinat și marea de popor care creștea într'una de-a-ungul drumului au rețetat din nou nesfârșitele ovăși.

Înainte cartierului general unde s'a descins, în fațea autorităților militare au fost primiți de baronul Beck Regele a prezentat apoi moștenitorului pe membrii pre-

senți al statului major, care mai toți purtau decorațiuni prusiace. Moștenitorul saluta înăntea feteșăra militărește, pe urmă le strângea mâna.

Cu aceasta recepțiunea s'a terminat și regele și a condus oaspele în apartamentul care l'a designat în etajul al doilea a castelului, de unde se deschide o admirabilă priveliște spre parcul castelului.

Seara la 6 ore s'a servit un prânz în cartierul general. Înainte de prânz Majestatea Sa a făcut vizită moștenitorului în apartamentul acestuia. Prânzul a durat neobișnuit de mult aproape 2 1/2 ore. Când după mâncare s'au cetit apoi îndrumările date armatelor adversare, moștenitorul studia cu multă atențiune harta, adresându-se mereu Majestății Sale care se întreținea foarte bucuros cu tinerii său oaspe.

Masa s'a ridicat la 10 1/2 ore. Comuna Sasvár seara a fost splendid iluminată până și în cea din urmă colibă.

Des de dimineața la sud de Sasvár spre Kukul v'a călări Regele cu oaspele său unde s'asteaptă ciocnirea cavaleriei ambelor părți.

Manevrele vor ține până la 16 Sept. Manevra decurge între corpul de armată 2 (Vieră) și 5 (Pojon). Mai sunt angajate și unele părți din corpul de armată 1 precum și Landweher împărțit la aceste corpuri Comandamentul suprem ca și până aci îl va exercita șeful statului major baronul Beck. Doi principii Franc. Ferd. gener. de cavalerie și Frideric Feldmaresal, stau în fruntea trupelor adversare, ca comandanți, ceea ce dă un deosebit interes manevrelor din anul acesta.

Din Bucovina.

„Deșteptarea” din Cernăuți scrie:

Considerând atitudinea dlui deputat Dr. Florea Lupu dela intrarea d-sale pe terenul afacerilor publice, în parlament și în publicitate jgând simțul național și interesele poporului român din Bucovina; cât și în special discursul d-sale la ultima adunare a învăță orilor din districtul Rădăuțului, în Iulie 1902.

considerând, că broșura apărută în Cernăuți, 1901, sub titlul: „Cătră poporul român țărănesc, apel dela învățătorime”, apă a produce ură și înșinare între proprietatea mică, proprietatea mare, numită boerime, și prețime și a aduce turbare în înșinul întreagului popor român din Bucovina, nu numai că este un corolar și o parafrază a cuvântărilor, ținută de dl Dr. Lupu în Rădăuț, pentru apărarea și preamărirea d-sale, dar și chiar, conform declarării d-sale din anul 1909 a foii „Bukowinaer Rundschau” — cu demnia sa se identifiă cu totul ca conținutul și cu tonul acestei broșuri — a sfiat în public expresia d-sale aprobare;

considerând, că dl Dr. Florea Lupu a fost declarat de partidul conservator român pe al cărui program a candidat, de nedemni a mai fi membru al clubului deputaților români din camera imperială;

considerând, că este de datoriu noastră a feri întreaga populațiune română, precum în cazul prezent și învățătorime, de a urma sfaturilor dlui Dr. Florea Lupu, care ar fi numai periculoase pentru Români din Bucovina;

considerând în fine, că atitudinea d-sale nu poate să aibă alt efect, decât discompunerea ori-cărei organizații politice și naționale și prin urmare degradarea naționalismului român din Bucovina la un factor cu desăvârșite năghibil;

Dirigența partidelor române unite din Bucovina declară, că nu poate, decât să l privească pe dl Dr. Florea Lupu, în consecință atitudinii d-sale, ca pe un inamic al intereselor adevărate ale națiunii române și l va trata în viitor ca atare.

Dirigența partidelor române unite din Bucovina.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 12 Septembrie n. 1902.

Soldații din Arad — acasă Manevrele mari ținute în părțile sudice ale țării s'au terminat Joi. Lupta decisivă s'a desfășurat pe teritoriul comunei Șistarovăț. Garnizoana din Arad a petrecut Joi noaptea în comuna Șistarovăț; Vineri a fost zi de odihnă. Eri noaptea a ajuns până în Sâmbătenii de aci astăzi dimineața vor ajunge acasă în Arad.

Înșelătorie ovreească. Se vestește din Verșeț, că noul căpitan al ora-

șului, dl Zoltán Szekeres, a vizitat Joi dimineața pe neașteptate cumpenele din magazinele ovreești de bucate. Resultatul acestei controle a fost surprinzător. S'a constatat, că cumpenele au fost false, prezentând greutatea de 100 chlg cu 4, 7, 10, ba chiar cu 30 chgl. mai mare. Astfel economii cumpărători plăteau 130 chlg. bucate și primeau numai 100 chlg. Cumpenele false au fost confiscate, pece-tuite și duse la poliție, unde vor servi ca corpus delicti în procesul pentru înșelăciune, intentat Ovreeilor proprietari de bucate. Estă cum se îmbogățesc Ovreeii.

Principele moștenitor român la Berlin. Principele Ferdinand al României, înșinat special de Imperatul Wilhelm ca să asiste la marile manevre ale armatei germane, a sosit luni la Berlin. Alteța Sa, fiind oaspele Majestății Sale imperiale, a descins la palatul imperial din Rotsdam.

La prânzul dat de curte, în onoarea moștenitorului român, au asistat, afară de membrii familiei imperiale, și lord Roberts, generalșșimii armatei engleze; dl Stătescu, înșinatul de afaceri al legațiunii române din Berlin și dl colonel Valleanu, atașatul militar român.

Monstru. Aradul de vre-o câte-va zile își are o senzație: s'a deținut un ofițer dela oraș cu numele Hallosy Lázló pentru imoralitate bestială, care nu să poate scrie. Este îngrozitor cazul acesta de degenerare, în felul său. Numitul funcționar pândea fete de școală în vârstă de 10—12 ani și înșelându-le sub vre'un pretext la loc mai ascuns, proceda un act nelnci-puit de rușinos. S'a întâmplat acest lucru cu vre-o 5 fete din familie bună din Arad care cu groază au povestit acasă părinților de ceea ce li-s'a întâmplat. De vre-o câte-va zile l-au păzit detectivii dar nu l-au putut prinde în flagrant. Eri la arătarea făcută de părinții fetițelor totuși a fost deținut șidus înaintea judeului de instrucție. Aci a fost în-fațșat cu cele 5 fete care toate au mărturizat în contra monstrului.

Meeting sârbesc în contra Croaților. Dama din Belgrad au decia să țină un meeting de protestare în afacerea esceselor croate. Ziarele Sârbești toate condamnă aceste escese, exprimând speranța, că inteligența croată vâzând sălbăticile plebei din Agram, va face tot posibilul, ca agitatorii clericali ai masselor răsicite să nu aducă pagube nonș cauzei Croaților.

Redactorul ziarului sârbesc „Mali Journal” Pera Sevic merșend la Semlin în afaceri private, a fost deținut de poliție. l-s'a interzis de a mai veni la Semlin. El a fost espedat la Belgrad.

Manevrele marinei române au fost ho-tărite pentru luna Septembrie, dela 1—15 Septembrie divisiunea de Dunăre va face exerciții de tir la Sulina, iar divisiunea de mare va face evoluțiuni. Dela 15—30 Septembrie ambele divisiuni vor face manevre combinate. Dacă însă guvernul Rus și cel turcesc vor alege luna Septembrie pentru primirea vizitei escadreii românești, care va vizita toate porturile din Marea Neagră, va ține 13 zile.

Cumpărarea unei moși. Proprietarii români din Prășioara-de-sus au cumpărat moșia de 300 jugere, proprietate a vechi familii ungurești Barcsay, cu 22 000 cor. Moșia se află pe hotarul comunelor Orăștioara și Costești (lângă Orăștie.)

Purtarea Bulgarilor față de România. „Figaro” din Paris scrie, că invitațiile oficiale ale principelui Ferdinand pentru sârbările comemorative dela Șipka sunt deja trimise. Cel dintăiu a fost invitat Țarul Nicolae, care o promis să trimită ca reprezentant pe vărul său, marele duce Nicolae Nicolaevici. Au fost invitați generalii Ignati ff, Dragomiroff și Kouroupatkine, ministrul de rășboiu, apoi contele Lambadorff, ministrul al afacerilor străine, și în fine Tankoff și Pobjedonosceff. Probabil, că nici unul dio acestia nu vor lipsi dela sârbare. „Figaro” își exprimă apoi mirarea,

cum de nu se aude vorbindu-se nimic despre regele Carol al României, nici de vre-un alt personaj marcant român. Ziarul francez spune, că nu se găsește nici un motiv în relațiunile oficiale ale României cu Bulgaria, care să explice purtarea insultătoare a Bugariei față de Români cu ocazia numitelor sârbări.

Părinte și fiu ca rivali. Dacă cineva ar prelucra o dramă din istorioara de mai jos care de fapt s'a întâmplat, l-ar rida oamenii în numele sfintei imposibilități. Dar viața totuși crează istorioare de acosteia. Firul telegrafic din Roma vestește următoarele:

Profesorul de universitate Furi a anunțat astăzi poliției că pe soorul său contele Bonartino l'a omorât astăzi propriul său fiu pentru o femeie pe care amândoi o iubeau.

Un tânăr român, absolvent diplomat al școlii agronomice din Lugoș, cu conditii bună, se oferă pentru servicii corș-punzătoare pregătirilor sale la vre-o moșie mai mare. Adresa: Dimitrie Daneia, abs. al școlii agron., în Șipet, com. Timiș.

Ghete pentru public elegant se pot căpăta în cantitate neescepțiunabilă la Marea Prăvălie alui Porter Vilmos de pe piața Libertății. Aceste ghete se disting prin forma lor elegantă, croi bun și fiind foarte ușoare. Forma, nu și o perd nici odată pentru că sunt făcuți din material de prima calitate în cele dintăiu ateliere. Este de recomandat ca publicii să privească aceste ghete; despre durabilitatea lor să ia garanța.

Mulți oameni suferinzi folosesc crucea electro magnetică contra diferitelor boale, căci această invenție e cu drept cuvânt o binefacere a oamenilor. Toate morburile de cap, picioare, mână, inimă nervi, stomac, piept, sânge, se pot vindeca cu această invenție binefacătoare. Aci mai la vale reproducem mai multe scrisori de recunoștință scrise de oameni, a căror viață fu scăpată de crucea electro-magnetică.

Crucea electro-magnetică cea aducătoare de minuni o port ziu și neaptes. Me simt cu mult mai bine decât înainte purtării acestei invenții dumnezeiești, eu mai simt durerile ce mă faceau să-mi pierd mâinile. Domnule, mulțumesc lui Dumnezeu că a dat să se inventeze o așa binefacere care vindecă tot felul de boale. Eu înainte folosirei acestei cruci aducătoare de minuni sufeream de boală de inimă și de șgărciuri de inimă, numai decât după începerea folosirei acestei cruci mă simt cu mult mai bine și așa nici nu mă sufer de mult așa grav ca până acum. Îți mulțumesc domnule, că mi-ai dat la ideie așa de genială. Géza Boldog, care a suferit și de epilepsie de inimă. — Domnul Steinfeld a purtat crucea numai 10 luni și nu mai simte durerile de până acum și doarme foarte bine. Mai de parte Dr. Stefani, care cu toată bătrânețea sa s'a vindecat în 13 luni de reumatism și nu mai șferă atâtea dureri. Recomand mai odată onoratalui public crucea mea electro-magnetică aducătoare de minuni, care a vindecat atâși suferinzi! Budapesta 1899 Iulie 8. Cu deosebită stimă Iosif Khoór, preot.

Inventatorul și fabricantul acestei invenții dumnezeiești este Dr. Albert Müller. Budapesta V strada Széll.

Rugăm pe stimații nostri abonenți - restanțieri să binevolască a-și achita ce ne datorează. Fațem jertfe ca să scoatem foaia și așteptăm ca abonenții să plătească și ei mai regulat.

Administrațiunea.

ULTIME ȘTIRI.

Turburările din Croația.

Alexandru Regele Sârbiei la auzul demonstrațiilor din Zagrab a declarat că va cere necondiționat satisfacție pentru insultele aduse Sârbilor. Scupșina de asemenea se va ocupa în prima ședință cu chestiunea aceasta.

Red. respons. Ioan Russu Șirlanu. Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Cel mai plăcut și cel mai bun preparat pentru văpsirea părului este

MELANOGENE

de culoare neagră și brunetă. — În timp de câteva minute prin acest excelent și nesticăcios preparat se pot văpsi în culoare neagră sau brunetă: **părul, barba și mustața.** — Această culoare e permanentă și nu se poate deosebi de culoarea naturală; nu se murdărește și nu se poate spăla nici cu săpun nici cu apă caldă.

E nesticăcios și întrebuințarea e foarte simplă. Prețul preparatului e: 2 cor. 80 fileri. Preparatul, care

face părul blond,

ori-cărui păr, în câte-va minute, îi dă atât de plăcuta culoare blondaurie, în culoarea inului, cenușie sau de ori-ce culoare dorită, fără-ca să atace părul. — Prețul: o sticlută 1 cor., o sticlă mare 2 coroane.

Poftiți a fi cu atențiune la marca de patentă!

TEA HAJDU

este un preparat probat în nenumărate cazuri pentru boale de pept și plămâni.

Se poate folosi cu cel mai bun succes în contra tusei, durerii de gât, răgușelii, în contra tusei măgărești, îngreșării, în contra tuturor boalelor de pept; în contra îmbolnăvirii de gât, laringe, plămâni, în contra respirațiunii grele, a boalei de pept și a astmei etc.

Prețul: 50 fileri.

698 — 25

SPIRT CONTRA REUMEI

(spiritul „Mankósa“)

se vinde în preț de 1 coroană.

S'a dovedit ca un preparat excelent în cazuri de boale de: reumă, de cangrenă, amorțirea muschilor, durerii de nervi, de crucea spinării, de junghiuri, paralizii, amorțea de mouschi și vine, precum și pentru înviorarea pielii etc. La slăbire din pricina bătrâneții, precum și la oboselele turiștilor, înainte și după ture mai lungi, ajută mult prin ungerea (frecarea) cu acest preparat (numai în exterior) S'a probat în cazuri nenumărate.

Gutori FÖLDES KELEMEN,

apotecă și laborator chimic

Telefon 111.

în A.R.A.D.

Telefon 111.

Telefon: 440

Telefon: 440.

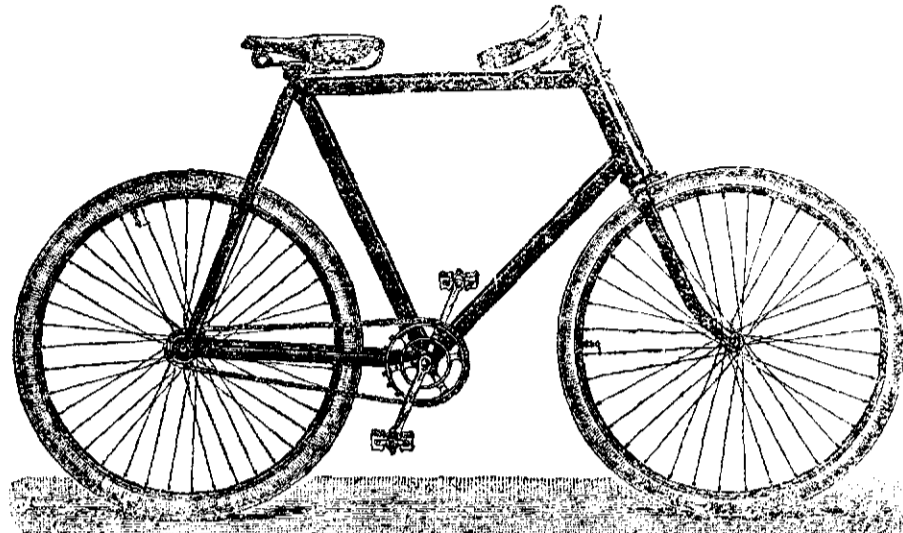
Koch Dániel

A.R.A.D., strada Deák Ferencz nr. 42,
vis à vis de hotelul „Crucea albă“.

Mare deposit de biciclete de primul rang, de mașini de cusut și exclusiv deposit de cele mai vestite biciclete

„Puch“.

Primește în lucrare transformarea totală, emailarea în toate colorile, precum și nickelarea a ori-ce biciclete.

Părți constituitoare de biciclete și mașini de cusut, precum și tot felul de fabricate pentru mașini permanent se găsesc în magazinul meu.

Biciclete și mașini de cusut se vând cu prețuri favorabile.

Aplicarea la locul lor a sonerelor electrice și a telefoanelor de casă se eșecută cu prețuri foarte avantajoase.

Mare magazin de mașini electrice.

Mare atelier pentru reparaturi.

Comandele din provincă se îndeplinesc cu toată punctualitatea.

738 — 21

Cu 1-a Septembrie

tinerimea din nou se adună la școle?

Cu privilegiul înscrierilor eu în fiecare an fac mare vânzare. În anul acesta însă — în urma îmbogățirii prăvăliei mele — contez la o circulație și mai mare, și din considerațiunea acésta mi-am provăzut prăvălia **atât de bogat și cu atâția articoli,** încât utesc s'o spun, că nici în capitală nu se poate presta mai mult.

Trebuințele tinerimei școlare:

Pentru băieți:

Ghete	cu gumă	Cravate	Ciorapi patent
		de încopelat	Legători de ciorapi
	de Bergsteig	Camisoane	Brăuri pentru turiști
	Pălării, căciuli	Umbrele	Mănuși
Cămeși gulere	Haine de desupt trico	Botoni pentru cămeși etc.	

Pentru fete:

Ghete	cu gumă	Camisoane	Umbrele
		de încopelat	Șorțe
	de Bergsteig	Haine de desupt	Legători de ciorapi
	Pălării	Umbrele	Mănuși etc.

Pentru școlari peste tot:

Traiste pentru școlari, table pentru cărți și musicalii, cureluțe pentru pachetarea cărților, notis-uri, calimare, tocuri pentru penițe, bricege, portofeluri, hârtie de epistole, perii de haine și pentru păr, peptene, săpunuri, burete (sponghii), perii de dinți, kalodon, mănuși de frotat, ștergare, kofere de mână și pentru călătorii, traiste pentru copii din asile și numeroase alte articole.

Atențiunea deosebită. Traiste pentru școlari în cel mai mare asortiment. Escelente străiți de pânză și de pele.

Prețuri ieftine din cale afară în toată privința.

Cu deosebită stimă

Prăvălia Porter Vilmos, Arad, Piața-Libertății.

Dup'o odihnă întăritoare de două luni, copiii nostri din nou s'apucă de muncă serioasă. Bancile școlilor se umplu érași de tinerimea vioaie și-și vede de lucrul său o întreagă ceată de școlari a căror creștere și fericire sunt gândul nostru de căpetenie. Pe părinți îi așteaptă acum mulțime de cheltuieli. Haine noui ghete, mulțime de cărți școlare, traiste pentru cărți, didactru și — numai Dumnezeu mai știe, câte și mai câte cheltuieli... Jertfim bucurări pentru copiii noștri; însă fiecare părinte caută, întru cât se poate, să-și împuțineze sarcinile. Și această mai pre sus de toate o putem face prin cumpărări ieftine! Marele bazar al lui Porter Vilmos din piața „Szabadság“ e cunoscut de un atare isvor, care în sezonul cheltuielilor mari face părinților bun- serviciu prin ieftinătatea sa. Pentru acest scop se recomandă numita prăvălie cu adausul, că fiecare cumpărător poate avé de-acolo și un portret în mărime naturală.

829 — 6